

TE-keskuksen istutustrategia istutuksiin käytettävistä lajeista ja kannoista

Pohjois-Savon TE-keskus julkisti syksyllä 2007 ohjeen istutettavia kalalajeja ja -kantoja koskevista menettelytavoista. Osakaskuntien on syytä ottaa ohje huomioon istutuksia suunnitellessaan. Lyhennettynä ohje on seuraava:

Laji	Vuoksen vesistö	Rautalammin reitti
Järvitaimen	Haukivettä lukuun ottamatta voi istuttaa sekä Vuoksen vesistön että Rautalammin reitin kantaa.	Vain Rautalammin reitin kantaa. Taimentoi- mikunnan esityksen mukaan kaikki istukkaat tulisi myös eväleikata.
Harjus	Vain Vuoksen vesistön kantaa, virtavesistöihin voidaan harkinnan mukaan myöntää istutuslupa myös muille kannoille.	Vain Rautalammin reitin kantaa.
Saimaannieriä	Vain Vuoksen vesistön puolelle.	Ei saa istuttaa.
Muut nieriät	Istutuslupa vain harkinnan mukaan.	Istutuslupa vain harkinnan mukaan.
Järvilohi	Vain Vuoksen vesistön puolelle.	Ei saa istuttaa.
Planktonsiika	Sekä Vuoksen että Rautalammin reitin kantoja.	Vain Rautalammin reitin kantaa.
Järvisiika	Ei suositella suuriin järviin, joihin sitä ei ole aiemmin istutettu, istutus niihin vaatii luvan.	
Muut siiat	Istutuksiin myönnetään lupa harkinnan mukaan.	
Muikku	Siirtoistutuksia suuriin järviin tulisi välttää. Pienvesiin lajia voi istuttaa.	
Kuha	Mahdollisimman läheltä olevaa kantaa, merikantaa ei käytetä.	
Kirjolohi	Vain pienvesiin ja erityiskohteisiin, muualle lupa myönnetään harkinnan mukaan.	
Ankerias	Vaatii aina istutusluvan	
Rapu	Mahdollisimman läheltä hankituilla istukkailla. Täpläravulle istutuslupia ei myönnetä.	
Emokalat, -ravut	Siirtoistutus vaatii aina TE-keskuksen luvan!!	
Uusi laji	Kotiutusistutus (laji, jota ei ennestään esiinny), vaatii aina TE-keskuksen luvan!!	

Kalanpoikasten viljelijöillä on oltava terveyslupa 1.2.2009 alkaen

Kaikkien vesiviljelyeläinten (kalat, ravut, simpukat) kasvattajien tulee hakea toiminnalleen terveyslupa Evirasta 1.2.2009 mennessä. Lupatarve perustuu 1.8.2008 voimaan tulleeseen lainsäädäntöön (Eläintau-
tilain muutos 408/2008 ja MMM:n asetus kaloissa, äyriäisissä ja nilviäisissä esiintyvien eläintautien
vastustamisesta 470/2008).

Keneltä lupaa vaaditaan?

Luvan tarvitsevat kaikki kaloja, rapuja tai simpukoita sekä näiden hedelmöitettyjä sukusoluja ihmisra-
vinnoksi, myytäväksi tai muutoin luovutettavaksi kasvattavat toimijat. Terveyslupa tulee olemaan
edellytys kalojen, rapujen tai simpukoiden myymiselle tai muuten luovuttamiselle elintarvikekäyttöön,
jatkokasvatukseen tai istutuksiin.

Lupa vaaditaan toimijoilta kaikissa EU-maissa (direktiivi 2006/88/EY). Luvan saaneista yrityksistä ja
niiden laitoksista julkaistaan lista Eviran internetsivuilla ja vastaava lista tehdään kussakin EU-maassa.
Listalle kootaan yrityksen ja sen laitosten perustiedot sekä tieto siitä onko laitoksella vastustettaville
taudeille herkkiä lajeja ja mikä laitoksen tilanne on näiden tautien osalta. Yritykset voivat käyttää listalle
tulevia tietoja mm. kaupankäynnin edellytysten varmistamiseksi.

Terveyslupan tarkoituksena on lisätä toimijoiden vastuuta eläintautien leviämisen ehkäisemisestä.
Keskeinen osa lupahakemusta onkin toiminnan omavalvonnan kuvaus. Tällä tarkoitetaan kuvausta siitä,
kuinka yrityksen jokapäiväisessä toiminnassa ehkäistään eläintautien leviämistä.

Vaikutukset poikasten hankintaan

Eläintautilain 3 luvun 8 § mukaan vesistöön saa istuttaa poikasia vain laitoksesta, jolla on eläintautilain
mukainen lupa. Lain rikkomisesta voi seurata sakkoja tai enintään vuosi vankeutta. Nykyisen lainsää-
dännön mukaan vastuu on lisäksi ensisijaisesti istuttajalla, mikäli istukkaiden mukana vesistöön leviää
kalasairauksia. Siksi poikasten toimittajien lupatilanne on syytä tarkistaa jo tilausta tehtäessä. Kalatalo-
uskeskus vastaa osaltaan siitä, että kaikkien sen toimittamien poikasten osalta lupa-asiat ovat kunnossa.